

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Milieuverklaring bodemkwaliteit

Platform Toezicht Bodem
Bunnik 05-11-2024

Michiel Gadella

Programma

Omgevingswet	> Omgevingswet, gevolgen voor Besluit bodemkwaliteit
Milieuverklaring	> Milieuverklaring bodemkwaliteit, kerninstrument
Rbk 2022	> Regeling bodemkwaliteit 2022 <ul style="list-style-type: none"> – Onderwerpen, structuur – Duidelijke afbakening verantwoordelijkheden
Voorwaarden en samenwerking	> Voorwaarde voor afgifte MvB > Samenwerken met ILT, Toezichtloket
BINGO	> Vragen en interactie

Omgevingswet

Omgevingswet
Milieuverklaring
Rbk 2022
Voorwaarden en samenwerking
Vragen

- › De Ow gaat over de fysieke leefomgeving, en activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving.

Artikel 1.3. (maatschappelijke doelen van de wet)

Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Omgevingswet en Besluit bodemkwaliteit

Omgevingswet
Milieuverklaring
Rbk 2022
Voorwaarden en samenwerking
Vragen

Toepassen =

- Activiteit met impact op Fysieke leefomgeving (Bal/Ow)
- Regels aan initiatiefnemers

Voor toepassen voldoen toe te passen materialen aan de toepassingseis, dat moet blijken uit een milieuverklaring

**BAL (Ow) – OD/
waterbeheerder**

Opstellen milieuverklaring, kwalibo, andere handelingen met bouwstoffen =

- Activiteit zonder (directe) impact op Fysieke leefomgeving (Bbk)
- Regels aan andere organisaties (producenten, bodemintermediairs, etc)

Eisen aan bodemintermediars, producenten en betrokkenen bij milieuverklaringen; regels voor handelingen met bouwstoffen

BBK (WM) - ILT

Ombouw/inbouw is inhoudelijk neutraal. Wel punten uit evaluatie Bbk meegenomen. De regelgeving is in lijn met ontwerp Omgevingswet gestructureerd, verduidelijkt en uitgeschreven.

Omgevingswet – toepassen grond en bagger

Omgevingswet
Milieuverklaring
Rbk 2022
Voorwaarden en samenwerking
Vragen

- > Toepassen grond en baggerspecie op landbodern en in oppervlaktewater is geregeld in BAL, zie artikel 3.48o en paragraaf 4.124
  - Tijdelijke uitname uitgesloten van toepassingsbereik
- > Kernbepalingen
  - Functionele toepassing, functionele hoeveelheid
  - Elke partij grond of baggerspecie voldoet aan kwaliteitseis (veelal kwaliteitsklasse, soms specifieke kwaliteit)
  - Aantonen voldoen aan kwaliteitseis met **Milieuverklaring bodemkwaliteit** voor toe te passen partij (altijd) en ontvangende bodern (meestal)
  - Meld- en informatieplicht

Activiteit toepassen van grond of baggerspecie

Omgevingswet
Milieuverklaring
Rbk 2022
Voorwaarden en samenwerking
Vragen

Artikel	Onderwerp
4.1265	Toepassingsbereik (de regels gelden per partij)
4.1266	Melding voor de hele toepassing
4.1267	Informatieplicht voor elke partij
4.1268	Milieuverklaring altijd beschikbaar bij toepassen (verwijzing Bbk -> Rbk 2022)
4.1269 en 4.1270	Functionele toepassing en hoeveelheid
4.1271	Bodemvreemd materiaal max. 20%
4.1272	Kwaliteitseis: kwaliteitsklasse en functieklasse (verwijzing Bbk -> Rbk 2022)
4.1273	Maatwerk: soepeler alleen voor gebiedseigen grond/baggerspecie (BKL)
4.1274/4.1275	Afwijkende eisen bij grootschalig toepassen (verwijzing Bbk -> Rbk 2022)
4.1276/4.1277	Afwijkende eisen bij diepe plas (verwijzing Bbk -> Rbk 2022)
4.1278/4.1279	Afwijkende eisen bij verspreiden (verwijzing Bbk -> Rbk 2022)
4.1280	Afwijkende eisen bij tarragrond (verwijzing Bbk -> Rbk 2022)

Milieuverklaring bodemkwaliteit

Omgevingswet
Milieuverklaring
Rbk 2022
Voorwaarden en samenwerking
Vragen

- > overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit afgegeven schriftelijke verklaring over de kwaliteit van een partij bouwstof, grond, baggerspecie, mijnsteen, vermengde mijnsteen of de bodem en die bedoeld is om, behoudens bewijs van onjuistheid of onvolledigheid, als wettig bewijsmiddel te dienen dat aan de toepasselijke kwaliteitseisen is voldaan

Milieuverklaring bodemkwaliteit

Omgevingswet
Milieuverklaring
Rbk 2022
Voorwaarden en samenwerking
Vragen

- > Geeft waarde aan grond, baggerspecie, bouwstof
- > Zonder milieuverklaring bodemkwaliteit geen hergebruik
- > Kwaliteit is niet met het oog waarneembaar
- > Kwaliteit moet je afleiden uit de milieuverklaring bodemkwaliteit
- > Als toepasser verantwoordelijk voor bodemkwaliteit op de toepassingslocatie
- > Als ontdoener/leverancier verantwoordelijk voor milieuverklaring en bijbehorende partij

Het belang van de Milieuverklaring bodemkwaliteit voor maatschappelijke opgaven

Show Em Whatcha Got¹ De papieren werkelijkheid doet er toe

De milieuverklaring bodemkwaliteit vervult een sleutelrol in het toepassen van bouwstoffen, grond en baggerspecie. De verantwoordelijkheden en regels voor de totstandkoming van de milieuverklaring bodemkwaliteit zijn verduidelijkt en uitgeschreven in de nieuwe Regeling bodemkwaliteit 2022². In dit artikel lees je meer over de achtergrond hiervan en waar de uitvoeringspraktijk nog aan moet wennen.

Milieuverklaring bodemkwaliteit

Omgevingswet
Milieuverklaring
Rbk 2022
Voorwaarden en samenwerking
Vragen

- › Uniek document dat een partij begeleid
- een hoeveelheid bouwstoffen wordt als een partij aangemerkt als de bouwstoffen een **vergelijkbare aard en samenstelling** en **dezelfde herkomst of producent** hebben en als eenheid worden verhandeld of toegepast.
- een hoeveelheid grond, baggerspecie, mijnsteen of vermengde mijnsteen wordt als een partij aangemerkt als dat materiaal een **vergelijkbare aard en samenstelling** heeft en een eenheid vormt die is ontstaan door: .....

Regeling bodemkwaliteit 2022

Omgevingswet
Milieuverklaring
Rbk 2022
Voorwaarden en samenwerking
Vragen

- › H1 - Begrippen en verantwoordelijkheden
- › H2 - Aanwijzen van werkzaamheden en normdocumenten i.h.k.v. Kwalibo
- › H3 - Regels om bij twijfel materiaaltipe te bepalen
- › H4 – Milieuverklaringen bodemkwaliteit voor bouwstoffen – 3 typen
- › H5 – Milieuverklaringen bodemkwaliteit voor grond en baggerspecie – 5 typen
- › H6 – Milieuverklaringen bodemkwaliteit voor mijnsteen – 3 typen
- › H7 – Milieuverklaringen bodemkwaliteit voor de bodem – 2 typen
- › H8 – Slotbepalingen
- › Bijlagen, onder andere met normen en toetsregels

Regeling bodemkwaliteit 2022 - normadressant

Omgevingswet
Milieuverklaring
Rbk 2022
Voorwaarden en samenwerking
Vragen

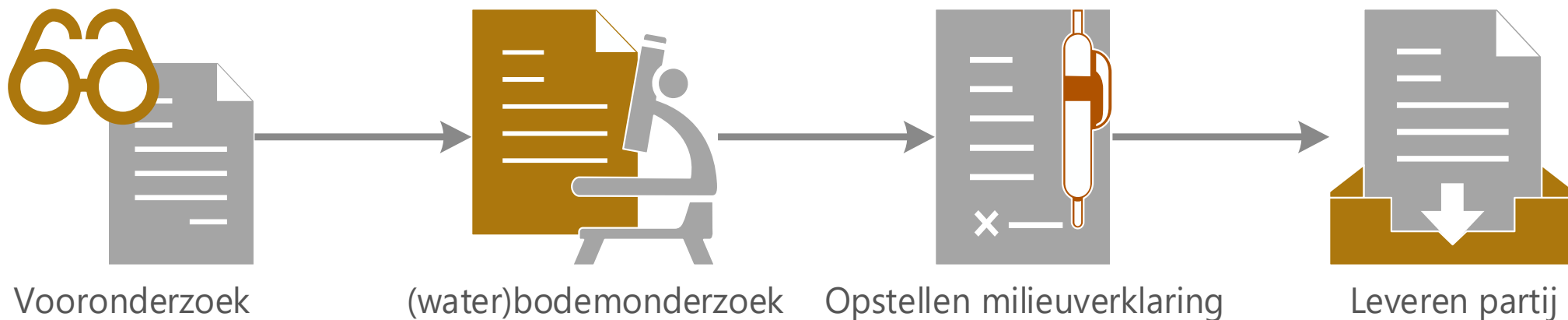
- > Richt zich tot de organisatie die de milieuverklaring bodemkwaliteit opstelt
- > Veelal (in opdracht van) de ontdoener (in dit geval de producent)
- > Verantwoordelijkheid:
  - Afgeven milieuverklaring bodemkwaliteit volgens de bepalingen in de Rbk2022
  - Juistheid, volledigheid en actualiteit van de informatie
  - Toereikende onderbouwing van de conclusies
  - Gedurende 5 jaar bewaren

Kwaliteitsslag, verduidelijken structuur

Omgevingswet
Milieuverklaring
Rbk 2022
Voorwaarden en samenwerking
Vragen

- > Alles in volgorde van de stappen uitgeschreven per type milieuverklaring

- > Uitgebreide toelichting per paragraaf die ook zelfstandig leesbaar is

De erkende kwaliteitsverklaring (§4.2 & 5.4 Rbk 2022)

Omgevingswet
Milieuverklaring
Rbk 2022
Voorwaarden en samenwerking
Vragen

- > 1 van de 3 typen Milieuverklaringen bodemkwaliteit voor bouwstoffen, 1 van de 5 typen voor grond en bagger
- > Voordelen:
  - Producent hoeft geen onderzoek per individuele partij uit te voeren
  - Partijen kunnen direct na produceren worden geleverd.
- > Voorwaarden:
  - Producent moet erkend zijn
  - Per partij moet een unieke Milieuverklaring bodemkwaliteit en afleverbon worden afgegeven

Voorafgaand aan de erkenningsaanvraag

Omgevingswet
Milieuverklaring
Rbk 2022
Voorwaarden en samenwerking
Vragen

- > Toelatingsonderzoek door certificerende instelling
  - CI moet erkend en geaccrediteerd zijn voor de betreffende BRL
- > Toelatingsonderzoek:
  - Productcontrole (5-10 representatieve partijen voor het producttype) waarin kwaliteit van het product wordt vastgesteld
  - Bepaling van frequentie van verificatiekeuringen
  - Beoordeling systeem van kwaliteitsbewaking dat is gericht op bewaken van producttype en productkwaliteit
  - Van het toelatingsonderzoek wordt een rapport opgesteld
- > CI geeft op grond van het toelatingsonderzoek een productcertificaat af aan producent

De erkenningsaanvraag

Omgevingswet
Milieuverklaring
Rbk 2022
Voorwaarden en samenwerking
Vragen

- > Indienen bij RWS-LOBO, stukken:
  - Aanvraagformulier
  - Rapportage van het toelatingsonderzoek
  - Productcertificaat
- > Nadat erkenning is verleend verkrijgt producent het recht om partijen van zijn product te leveren met een Milieuverklaring bodemkwaliteit van het type erkende kwaliteitsverklaring.
- > Juridische grondslag: minister erkend alleen rechtspersonen, geen product!

Producersen, verplichtingen producent

Omgevingswet
Milieuverklaring
Rbk 2022
Voorwaarden en samenwerking
Vragen

- > Partijen worden geproduceerd onder toepassing van het systeem van kwaliteitsbewaking
- > De verificatiekeuringen worden opgevolgd (bij grondbanken BRL 9335-1 iedere partij keuren!)
- > Per partij wordt een unieke genummerde en ondertekende MvB afgegeven en per partij wordt een unieke genummerde en ondertekende afleverbon opgesteld die de partij koppelt aan de MvB.
- > De afgegeven MvB en afleverbon mogen door de afnemer slechts 1 maal voor de betreffende partij worden gebruikt

Voorwaarden

	MvB partijkeuring	MvB bodemonderzoek	MvB Bodem-kwaliteitskaart	MvB Erkende kwaliteits-verklaring	MvB Fabrikant eigen verklaring
Waar heeft de MvB betrekking op	Reeds ontgraven afgebakende hoeveelheid	Nog te ontgraven deel van de bodem	Nog te ontgraven deel uit bodemlaag in bodemzone	Deel van continue productie van bepaald producttype	Deel van continue productie van bepaald producttype
Voorafgaand onderzoek	Vooronderzoek NEN 5717/5725	Vooronderzoek NEN 5717/5725	Vooronderzoek NEN 5717/5725	Toelatingsonderzoek, erkenning producent, toepassen kwaliteitssysteem bij productie, periodieke verificatiekeuringen	Toelatingsonderzoek, toepassen kwaliteitssysteem bij productie
Waarop wordt kwaliteit gebaseerd	Analyseresultaten van de Partijkeuring	Analyseresultaten van het Bodemonderzoek	Afgelezen kwaliteit uit door BG vastgestelde BKK	Kwaliteit van het product zoals vastgesteld in toelatingsonderzoek	Kwaliteit van het product zoals vastgesteld in toelatingsonderzoek
Voorwaarden	Niet samengevoegd Niet afwijken van onderzochte partij	Voldoen aan begrip partij Niet afwijken van onderzochte bodem	Ontgraven uit zone? Geen reden uit vooronderzoek dat kwaliteit afwijkt van Bkk	Zelfde producttype en toepassing van kwaliteitssysteem bij productie	Zelfde producttype en toepassing van kwaliteitssysteem bij productie
AFGIFTE MVB – UNIEK EENMALIG DOCUMENT PER PARTIJ					

- Afgeven milieuverklaring bodemkwaliteit volgens de bepalingen in de Rbk2022
  - Juistheid, volledigheid en actualiteit van de informatie
    - Toereikende onderbouwing van de conclusies
      - Gedurende 5 jaar bewaren

Samenwerken is belangrijk!

Omgevingswet
Milieuverklaring
Rbk 2022
Voorwaarden en samenwerking
Vragen

- > ILT is bevoegd voor de Rbk2022, afgifte van de MvB
- > De MvB komt in beeld bij toepassing van grond, baggerspecie of bouwstof
- > De MVB komt dus in beeld bij ODNL en bij waterbeheerder
- > Voor een goed functionerende hergebruiksmarkt is vertrouwen in bewijsmiddel essentieel!
- > Ter voorkoming van herhaling van fouten of shopgedrag: informeer toezichtloket bodem!

Waar kan ik meer informatie vinden?

Omgevingswet	> Veel informatie op www.IPLO.nl
Milieuverklaring	Hergebruik bouwstoffen, grond of baggerspecie Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)
Rbk 2022	> Toelichting op de Rbk 2022 https://www.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2023-1338.html
Voorwaarden en samenwerking	> Webinar Milieuverklaring 1 december 2023 https://iplo.nl/thema/bodem/regelgeving/hergebruik-bouwstoffen-grond-baggerspecie/webinars/webinar-milieuverklaring-bodemkwaliteit/
Vragen	> Nog niet helemaal duidelijk → vraag het aan onze helpdesk Vraag het onze experts Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)

Omgevingswet

Milieuverklaring

Rbk 2022

Voorwaarden
en
samenwerking

Vragen

Vragen?

Mij niet bellen bingo

Ik heb het rapport van de partijkeuring al	Ik wil kunnen checken of de verklaring klopt	Na keuren bleek de partij schoon te zijn	Ik had nog een beetje over van de partij die ik heb toegepast
Ik heb toch een productcertificaat	Dit is schoon zand van een zandwinput	Ik ken die BKK heel goed, mijn gemeente heeft die zelf opgesteld	Het gaat toch allemaal in die grootschalige toepassing
Ik heb geen MvB gekregen van mijn leverancier	Ik ben vrijgesteld van de meld- en informatieplicht	Ik heb die opdracht van mijn opdrachtgever gekregen	Ik heb een melding gedaan, controleer nou eens die ander die niet meld
Ik heb wat van diezelfde grond erbij gedaan	Dat was een uitbijter	De certificerende instelling controleert ons regelmatig	Ik heb het standaardpakket onderzocht